

తారుమారు

ఆర్. యం. చిదంబరం

“క్రమలా! కమలా” అని పిలుస్తూనే ఇంట్లో అడుగు పెట్టాడు రవణుడు.

“అమ్మా! అన్నయ్యోచ్చాడే!” అంటూ ఛెంగున తన దగ్గరకు చెల్లాయ్ పరుగెత్తుకొస్తుండన్న రవణుడు కొండంత నిరాశయింది. ఆనందమంతా దిగజారిపోయింది. హాల్లో కూడా ఎవరూ కనిపించలేదు.

కొడుకు కంఠాన్ని గర్జనపెట్టిన తల్లి పంటింట్లోంచి వచ్చింది. బహుశా కమల అడుక్కోటానికి పోయింటుండనుకున్నాడు. ఆటలంటే దానికి మహాచెడ్డ సరదా.

“వచ్చావా బాబూ! ఓ కార్డుముక్క రాసి పడేశావు కాన. అయ్యో! ఎలా చిక్కిపోయావో! త్వరగా పెళ్ళి చేసుకోమంటే ససేమిరా విన్నావు కాదు...”

ఆ గొడవలో పడితే తల్లి సుభాషణ ప్రవాహంలా సాగిపోతుందని రవణుడు తెలుసు.

“కమలేదమ్మా?” అనడిగాడు.

“ఆ గదిలో పడుకుందిరా” అంది వినారం కనబరుస్తూ.

“ఇప్పుడేం నిద్రమ్మా?” రవణుడు వచ్చాడు.

“నిద్రకాదురా బాబూ!... జ్వరమొచ్చింది. పొద్దుట్నుంచి వల్లు కాటిపోతోంది.”

తల్లికళ్ళల్లో దూరంగా నీటిఛాయలు కనిపించే సరికి రవణుడు కాండోళ్ళన అధికమైంది. ముద్దు చెల్లెల్ని చూచు కుట్టినా సహించడు. ఆ జ్వరమేవో విషజ్వరమయింటుండనుకున్నాడు. ఎడంబేలిలో వున్న వెల్లె-నడిచేతిలో వున్న సంచీ బరువుగా కనిపించాయి. ప్రేమతో తీసుకొచ్చిన గుబాబీవులు, మల్లెపూలు అతన్ని వెక్కిరించాయి. అవి రెండూ అక్కడ పడేసి లోపలికి పరుగెత్తాడు. కమల కళ్లు మూసుకుని పడుకుంది. రవణుడు మంచందగ్గర కూర్చున్నాడు.

“కమలా!... కమలా!” అని పిలిచి కదిపాడు.

నెమ్మదిగా కళ్లు తెరచి కాసేపలాగే చూసింది.

“వచ్చావా అన్నయ్యా!... మరి నాకు పూల పరికిణీ తీసుకొచ్చావా? నాన్నను వుత్తరంలో రాయమన్నాను. ఆ సీత కట్టుకుంది ఎంత బాగుండనుకున్నావు? నాకు లేదని నన్ను వెక్కిరించింది కూడా.”

హీనస్వరంలో పలికినా ఆ మాటల్లో ఛలాకీ తనం కనిపించింది. జ్వరంతో వేగుతున్నా చిలిపి తనాన్ని ఎదలనందు కతనికి నవ్వొచ్చింది.

నిజమే! వారంరోజుల క్రితం కమల పూల పరికిణీ సంగం సిక్కుతింటోందని నాన్న రాశాడు. పెట్టెలో వున్న రెండు పరికిణీలు అతనికి కనిపించాయి. కళ్ళు చెమ్మోల్లాయి.

“తీసుకొచ్చాను కమలా! బిబ్బులు కూడా తీసుకొచ్చాను- ప్లాస్టిక్ చి, సిల్కు చి, జెండా బిబ్బు” కమల పేలవంగా నవ్వింది.

ఇదంతా చూస్తూ వంటసంగతి మరిచిపోయి నిలబడిపోయింది తల్లి.

“డాక్టరు మందిస్తున్నాడామ్మా?” ఆ ప్రశ్న ఇంతవరకు అడగనందుకు నొచ్చుకున్నాడు.

“ఈ మధ్య రెండు నెలల నుంచి ఇలాగే వస్తోంది. ఇది అయిదో మాటో- ఆరో మాటో. ఒకటి రెండు సార్లు డాక్టరు వచ్చాడు, ఇంజెక్షన్ నిచ్చాడు. అప్పటికి తగ్గింది. కాని మీ నాన్న నా మాట చెవిని వేసుకుంటేకదూ? అదే తగ్గుతుంది. వీళ్ళకు డబ్బెక్కణ్ణుంచి తేను? అంటారు. ఆయనెవరో కాంపాండరటు. జరమొచ్చినప్పుడల్లా మందు పొట్టాలిస్తూంటాడు. ధర్మాత్ముడు... అతనిచేతి చలవో... మరి మంగు మంచిదో- తక్కువ తగ్గుతుంటుంది... దానికీ వూరునీళ్ళు పడవేమో!” అని ముగించింది.

ఇది విన్న సరికి రవణుడు ఐస్ బుల్బోలో మునిగినట్టు యింది. నాన్న మీద భలే కోపమొచ్చింది ఇంటి గొడవలనులు చట్టింతుకోగా. వీళ్ళు మీరుతున్న కొద్దీ వేదాంతం ఎక్కువవుతోంది.

“మరి నాకన్నా వుత్తరం రాయలేకపోయారూ?” అన్నాడు కోపంగా.

వచ్చిగానే ఈ రథం సృష్టిస్తున్నందుకు తల్లి విసుక్కుంటూ “అదంటే నీకు ప్రాణం. ఇక వుత్తరంరాస్తే వుద్యోగానికి రాజీనామా యిస్తావని ఓ వంకభయం. అవసరంగా చెంబేలేపోతావని మరోవంకభయం... అందుకే రాయలేక”ని ఈ విచారణకు అంతముండవని తల్లి వంటింటోకి పోయింది.

తండ్రిని దుయ్యబట్టటంనూడా న్యాయం కాదనుకున్నాడు. ఆతను మాత్రం ఏంచేస్తాడు? వచ్చేజీతం తక్కువ-వ్యయమెక్కువ-అరవచాకిరి చేసినా అందుకుక్కడా ఫలితం కొంతైనా లేదు-డాక్టర్లకు పాఠ్యాలంటే ఎక్కణ్ణుంచివస్తుంది?

“చెప్పవల ఎంతకని చావను?... ఓ రాజీనామా బడేస్తే పీడాపోయే-ప్రతిపాడికీ లోకనే. పెద్ద వాణ్ణి గౌరవముండొద్దా?... నిన్నొచ్చినవాడూ నామీదెగరటమే?”

తండ్రి గొణుక్కుంటూ రావటం చూశాడు రవణ. ఒకసారి బావురుమనాలనిపించింది. తలంతా నెరిసిపోయింది. వంచనిండా ప్యాచీలు. బాగా చిక్కిపోయాడు. గడ్డం పెరిగిపోయింది. చొక్కానిండా కుట్టు. తనువంత చిలికిపోయినా సంసారాన్ని కడుస్తున్నాడు.

“ఎవరూ?... ఆ... రవణా! ఎప్పుడోయ్ రావటం! వంట్లో ఆరోగ్యంగా వుంటోందా? ఓంటరిగా వుంటున్నావు? నీసుఖం చూసేదెవరు? నిన్ను నువ్వే కనిపెట్టుకోవాలి” అన్నాడు తండ్రి.

“మళ్ళీ కమలకు జ్వరమొచ్చిందండీ-” అని వార్త అందించి నీళ్ళ కాఫీతో బాటు- రవణకసలు వచ్చి మంచినీళ్ళనూడా దిగేలాలేదు.

“ఏదోజురేగా అవుత!..మళ్ళీ దండెత్తింది?” కాఫీతాగటానికన్నా ఊనశ్వాంతిలేదు.

“ఎవరో కంపాండరు మందిస్తున్నాడటకదూ నాన్నా?”

“అనినోయ్ డాక్టరు మూర్తిగారి నెరుగుదపు కదూ? ఆ... నువ్వెరగవులే-ఆయనొచ్చి నాలుగు నెలగా ఆవుత. ఆయనదగ్గర నారాయణని ఓ కంపాండరున్నాడు. అతనికీ నాకూ స్నేహం కలిసిందిలే-అతన్నికూడా నువ్వెరగవు.”

“ఎక్కడా యనదగ్గరకు వెడతారా?”
“వెంటనే వెళ్ళండి” అనలేక ఆసీగాడు.

“ఇక్కణ్ణుంచి ఇండియా అంతా ఇచ్చినా కదిలేదేమీ. నా కాళ్లు లాక్కుపోతున్నాయ్. కళ్లుతిరుగుతున్నాయ్ ... ఆతను కనిపిస్తాడులే- చెబుతాను ఈ మధ్య వంట్లో ఏంబాగుండటం లేదు రవణా-ఏంచేయను?... నువ్వేం బై X పెట్టుకోకు-తగ్గిపోతుందిలే దానికని మామూలేగా. దానిని గట్టికరీరంకాదు-అందుకే యీబాధ.”

కమలకు జ్వరమొస్తే వీళ్ళంతా వేదాంతం మాట్లాడటం - నిర్లభ్యం చేయటం - రవణకు రుచించలేదు

“పోనీ-నేనే వెడతాను. మూర్తిగారి ఆసు పత్రెక్కడో చెప్ప.”

కళ్ళ జోడు సవరించుకున్నాడు తండ్రి.

“సరే-వెళ్ళు. కాని అక్కడ డాక్టరునూడా వుంటాడు. ఆయన చెవినకడినా - అనుమానించి నా-కొంత మునుగుతుంది. నీరు నారాయణవరో తెలియకపోతే ఎవరినన్నా ఆడుగు-నేను మంచి మృన్నావని చెప్ప... మెయిన్ రోడ్డంటు తిన్నగా వెళ్ళి కుడివక్కకు తిరిగి తే కనిపిస్తుంది...”

ఎక్స్ ప్రెస్ లా వెళ్ళాడు. డిస్పెన్సరీదగ్గరకు వచ్చేసరికి ఆయోమయంగా వుంది. ఎంతోమంది వచ్చిపోతున్నారు. ముగ్గురు నలుగురు కంపాండరున్నారు. ఎవరినడగటం? నాన్న యిచ్చిన హెచ్చరిక మెదడులో మెదలుతుంది.

“డాక్టరుగా రున్నారా?...” అడిగాడు బయటికి వస్తున్న ఓవ్యక్తిని-ఉన్నట్టుగా తలూపాడతను-మరి కొంచెం జాగ్రత్తగా వుండాలనుకున్నాడు రవణ-ఆదారి సేపోతున్న పాతమిత్రుణ్ణి పిలిచిచాడు.

“ఏమోయ్ రవణా! ఎక్కడుంటున్నావు?... బాగున్నావా?... వెళ్ళి-అదీ అయిందా?” అని యీకా ఏదో అడగబోయాడు మిత్రుడు.

“అదంతా తరువాత మాద్దాం-కంపాండరు నారాయణగా చెవరో తెలుసా?” అని అనడిగాడు.

“అదుగో... ఆ కిటికీదగ్గ రున్నాయనే - టుక్ చేసుకున్నాడు-చూశావా? ఆయన” అన్నాడు.

“మళ్ళీ కనిపిస్తా”నని కిటికీదగ్గర కెళ్ళాకు-

కాని అనుమానం కలిగింది. “కొంపతీసి ఆయనే దాట్లైతే?”

“కొంపొండరు నారాయణగారు మీరే నాండి?” అనడిగాడు.

“అవును... ఏమండీ?” అనడిగా డాయన.

“నేను నరసింహుగా రబ్బాయినిండీ. మా చెల్లాయికి మీ రప్పుడప్పుడు జ్వరం వచ్చినప్పుడు మందిస్తూంటారుట కదండీ!..... పొద్దున్నే మా చెల్లాయికి జ్వరం వచ్చిందట-వల్ల సులబల కాగి పోతోంది. మిమ్ముల్నిడిగి మా నాన్నగారు మందు తీసుకురమ్మన్నారు” అన్నాడు.

“అలాగా!... పాపం!... చాలా సారులు వచ్చినట్లుంది-మస్తున్నా-అప్పటి కప్పుడు తగ్గటమే కాని చుక్కా యథాప్రకారంగా తలెత్తుతోంది. ఇక్కడే వుండండి - మందు తీసుకొస్తాను-అని లోపల కెళ్ళాడు. వచ్చినవని సఫలమైనందుకు రవణ దేవుడికి దండంపెట్టాడు. కాని యిటువంటి సుహృదయాలకు ముందు నమస్కరించాలనుకున్నాడు. నారాయణ మూడు మందుపొట్లూ రవణచేతిలో వుంచి “భూటాళిపొట్లం యివ్వండి ఈ పాదరు నోట్లో వేసుకుని కొంచెం వేడినీళ్ళు తాగమనండి... కాఫీ రొట్టె ఇవ్వండి... తగ్గిపోతుంది” అన్నాడు.

“ఇదేం జ్వరమంటారు? అస్తమానం వస్తోంది!”

“అప్పే! మీరేం గాభరావడకండి. అర్జి సరీ ఫీవర్...”

“మీకు చాలా థాంక్స్” అంతకంటే అభినందించటం చేత కాక నమస్కరించి యిటికొచ్చాడు రవణ-కమలచేత అలికప్టమీద ఆ మందు తినిపించాడు.

* * *

మర్నాడు కమలకు జ్వరం తిరుగుముఖం పట్టకపోయేసరికి రవణకు మతిపోయినట్టయింది. మరోరోజు గాక దాక్టర్ని తీసుకువద్దామని తండ్రి చచ్చుకెప్పాడు. అధికబాధా సంద్రం ఎప్పుడూ అడ్డు తగులుతూంది.

ఆ సాయంత్రం రవణ డిస్పెన్సరీదగ్గరకు వెళ్ళే సరికి నారాయణలోపలనుంచినరు గెత్తుకొచ్చాడు. రవణ ఆళ్ళనర్థంలో దాక్టరుండిపోయాడు.

“ఎలాగుంది మీ చెల్లాయికి?”

“ఏం కళ్ళలేవండీ. అలాగే ఉంది... మీరలా పరు గెత్తుకొచ్చారే?... నేనేనున్నా తప్పగా ప్రవర్తిస్తున్నానా?” అనడిగాటు

“అప్పే!... అదేలేదు. మీరు రావటం... మాట్లాడటం దాక్టరు గారికి తెలిస్తే బాగుండవని నేనేవచ్చేశాను. మీరికముందు ఈటైముకు ఇక్కడ వచ్చి నిలబడండి. నేనే వస్తా. ఆలస్యమైతే వెయిటింగ్ రూమ్లో కూర్చోండి. తెలిస్తే ప్రమాదం. ఈసారి మరోవందిస్తాను లెండి. మరేం భయపడకండి. ఇది మామూలు జ్వరమే - వీలైతే వోసారి వస్తానులెండి...” అని లోపలకెళ్ళి సీసాలో మంచిచ్చాడు.

“కాఫీమాత్రం ఎక్కువవ్వకండి... ఇప్పట్లో అది మంచిదికాదు.”

రవణ నమస్కరించి ఇంటికి వచ్చేశాడు.

“నాడికేం తెలుస్తుంది? మీరే ఆ కాంపొండరు కనిపించినప్పుడు మంచి మందిమ్మనిచ్చెప్పండి. ఓ వేళ దాక్టరునే తీసుకురావారేమో!... ఎలా తెలుస్తుంది?” అని తల్లి అడిగింది.

“అతను నాకు వారం రోజుల్నుంచి కనిపించటములేదు. చెప్పాను” అన్న తండ్రి సమాధానం విన్న రవణకు గాభరా ఎక్కువైంది.

“ఆ కాంపొండరు ఎప్పుడూ బిజీ గావుంటాడే నాన్నా? మాట్లాడానికి కూడా తీరికలేకండా.”

“మరేమనం సొమ్ము రావలగా పోస్తున్నామని” అని తండ్రి విసుక్కున్నాడు.

వారంగడివింది. కమలకు జ్వరంతగ్గిపోయింది. పూలపావడా కట్టుకుని వీధిలో ఆడుకుంటుంటే రవణ చూస్తున్నాడు.

ఇంట్లోకి ధనుధనుమలాడుతూ వచ్చాడుతండ్రి “రవణా!” అని పెంకులెగిరిపోయేట్టు పిలిచాడు.

“కొంపతీశావురా... నా పరువు తీశావు— మర్నాడు గంగలోకిలిపేశావు. నీ మూలంగా నేను నానా బూతులు తినాల్సి వచ్చింది” అనరుస్తున్నాడు.

రవణ ఏమీ అర్థంకాక ఆయోమయంగా చూస్తూ “అసలు సంగతేమిటి నాన్నా?” అనడిగాడు. మఱింట్లోంచి తల్లి కూడా పరుగెత్తుకొచ్చింది. వీధిలో అడుకుంటున్న కమల కూడా వచ్చింది.

“నవ్వు మందు తీసుకొచ్చింది నారాయణ దగ్గర కాదురా-తిన్నగా డాక్టరుల మూర్తిదగ్గరకే వెళ్ళొస్తున్నావ్-ఆయనే నారాయణనుకున్నావు. మోసంచేసి నారాయణ చేస్తున్న ఈ పనికి అతను వ్యవస్థాపకం వ్రాడింది. నీ కుబకారం చేసినందుకు నా కొంప ఇలా తవ్వుతావా?... నా సరిసారం ఏం కావాలి? ఇదా నీ స్నేహితం? అని నామీద పడేడుస్తున్నాడు. నేనే ఇదంతా చెప్పానని అతని నమ్మకం... మూర్తి ఎంత నాటక మాడాడో చూశావా?” అంటూ పళ్లు పటపట కొరికాడు. ఇంకేదో ఆందామని తల త్రేసరికి రవణక్కడ తేనే లేడు.

అతనికిం కక్కడ వూడటానికి మనస్కరించ లేదు. ఆ సాయంత్రమే వెళ్ళిపోదామని మిత్రుడితో చెప్పటానికి వెడుతున్నాడు. డిస్పెన్సరీ దాటి పరచురా నడిచిపోతూంటే మూర్తి చప్పట్లు చరిచి పిలిచాడు. రవణకి వెళ్ళక తప్పింది కాదు.

ఎప్పట్లాగ నవ్వుతూ “మీ చెల్లాయి జ్వర మంతా తగ్గినట్టేనా?” అనడిగాడు.

“మీ దయవల్ల తగ్గిందండి డాక్టరుగారూ!... కాని నా మూలంగా నారాయణగారి వ్యవస్థాపకం పోయింది. ఆయన మమ్మల్ని తరతరాలవరకూ తిడుతున్నాడు. మీరు కనికరించి - త్సమించి అతన్ని కాంపౌండరుగా వుండరివ్వండి” ఉద్వే

గంతో ప్రార్థించాడు రవణ. మూర్తి నవ్వేశాడు.

“అందరు డాక్టర్లు ఒక్కలాగుండరండి. నేను మీవంటివారి దగ్గర దమ్మిడి అయినా తీసుకోను, తెలిసిందా? నారాయణ మీకు వంచే చేశాడు. అది తప్పనను. కాని స్వలాభంకోసం ఈ పని కొనసాగిస్తే నా డిస్పెన్సరీ ఎగిరిపోదూ?”

రవణ మూటాడలేక నవస్కరించి వచ్చేశాడు. ఇంత రథసవూ కారకుడైన ఆనాటి మిత్రుడు కనిపించేసరికి రవణ కతనికి వీకసిసికి పక్కనే వైతరణిలా ప్రవహిస్తున్న నైను కాలువలో పారేయా అనిపించింది.

“ఏం బ్రదర్? డిటికీదగ్గరున్నాయనే కాంపౌండరు నారాయణగారన్నావుకదా?” అనడిగాడు.

“అవును” అతని ధైర్యాన్ని చూసేసరికి రవణకు మతి పోయినట్టయింది.

“ఆయన డాక్టరు మూర్తిగారు కదా?” అనడిగాడు.

“బయట నిలబడింది మూర్తి-నోవలీ డిటికీ దగ్గర మందు కలపునున్నది నారాయణ. నేను లోపలున్నాయన కాంపౌండ రన్నానుకాని మూర్తిగారి నన్నానా?” అని నూటిగా ప్రశ్నించాడు-రవణకు కల గిర్రన తిగిపోయింది.

కొరియా ప్రజల సంగీతస్రియత్వం ఆపరిమితమని ప్రతీతి. ఆలాగే వాళ్ల జాతీయాభిమానం, ధైర్యసాహసాలు, ఓర్పి, అవీ అపరిమితమైనవే. విదేశీయుల దండయాత్రలవల్ల అన్నిసార్లు విధ్వంసనానికీ, సర్వనాశనానికీ గురియైనదేశం చరిత్రలో యింకొకటిలేదు. శతాబ్దాలుగా ఆ దేశం అనుభవిస్తున్న విదేశ యుద్ధోన్మాదుల వినాశన కార్యక్రమాలలో నేడు జరుగుతున్న కర్మ కాండ ఒకటి.

మొట్టమొదట-మధ్యయుగానికి పూర్వం చైనీయులు దండెత్తారు. ఆ తరవాత జెంగిస్ ఖాన్ మంగోల్ సైన్యాలు దండెత్తాయి; అటుతరవాత క్రీ.శ.1592లో జపాన్ వాళ్లు దాడిచేసి కొరియాలోని ప్రతిగామాన్నీ దగ్ధపటలం చేశారు. మళ్లీ సరిగ్గా అలాంటి కార్యక్రమమే 1636లో చైనాదేశపు మంచూలు సాగించారు. 1910లో జపాన్ సామ్రాజ్యవాదులు కొరియాను ఆక్రమించుకున్నారు. 1946లో, మొన్నటి ప్రపంచయుద్ధం ముగిశాక రష్యావారు ఉత్తరకొరియాను ఆక్రమించారు. 1950లో తిరిగి యుద్ధకాండ ప్రారంభం. అయినా నేటికీ యింకా ఒక జాతిగా, దేశంగా కొరియా నీలిచి ఉన్నదంటే, చరిత్రలోని మహాద్బృతాలలో అదొకటి.